

**BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINIF
O'QITUVCHILARIDA KREATIV SALOHIYATNI
RIVOJLANTIRISHNING SHART-SHAROITLARI**

Saidova Gulruh Halim qizi

Toshkent davlat pedagogika universiteti dotsenti, (PhD)

Annotatsiya: *Zamonaviy ta'lim tizimida kreativlik va ijodkorlikning ahamiyati tobora oshib bormoqda. O'quvchilarning ijodiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish, nafaqat ularning akademik muvaffaqiyatini ta'minlaydi, balki kelajakda ularning hayotda muvaffaqiyatli bo'lishlariga ham yordam beradi. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilari, o'z navbatida, bu jarayonda muhim rol o'ynaydi. Ularning kreativ salohiyatini rivojlantirish, ta'lim jarayonining samaradorligini oshirish va o'quvchilarning ijodiy fikrlash qobiliyatlarini shakllantirishga xizmat qiladi. Ushbu maqolada bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kreativ salohiyatni rivojlantirish uchun zarur shart-sharoitlar haqida ma'lumotlar berilgan.*

Kalit so'zlar: *kreativlik, ijodkorlik, tanqidiy fikrlash, innovatsion yondashuvlar, ijodiy loyihalar, bilim, ko'nikmalar.*

Аннотация: *Значение творчества и креативности в современной системе образования возрастает. Развитие творческого мышления студентов не только обеспечивает их академические успехи, но и помогает им добиться успеха в жизни в будущем. Будущие учителя начальных классов, в свою очередь, играют важную роль в этом процессе. Оно служит развитию их творческого потенциала, повышению эффективности учебного процесса и формированию способностей творческого мышления студентов. В данной статье представлена информация о необходимых условиях для развития творческого потенциала будущих учителей начальных классов.*

Ключевые слова: *креативность, креативность, критическое мышление, инновационные подходы, творческие проекты, знания, умения.*

Abstract: *The importance of creativity and creativity in the modern education system is increasing. Development of students' creative thinking ability not only ensures their academic success, but also helps them to be successful in life in the future. Future primary school teachers, in turn, play an important role in this process. It serves to develop their creative potential, increase the efficiency of the educational process and form students' creative thinking abilities. This article provides information about the necessary conditions for the development of creative potential in future primary school teachers.*

Key words: *creativity, creativity, critical thinking, innovative approaches, creative projects, knowledge, skills.*

KIRISH

Kreativ salohiyatni rivojlantirishning birinchi shart-sharoiti – bu ta'lim muassasalarida kreativ muhit yaratishdir. O'qituvchilar o'z darslarini qiziqarli va interaktiv qilish orqali o'quvchilarning ijodiy fikrlashlarini rag'batlantirishi kerak. Bu uchun o'quv muhitida erkin fikrlash, tajriba qilish va yangi g'oyalarni sinab ko'rish imkoniyatlari bo'lishi muhimdir. O'qituvchilar o'z darslarida innovatsion yondashuvlarni qo'llashlari, masalan, guruhli ishlar, rolli o'yinlar va ijodiy loyihalar orqali o'quvchilarning qiziqishlarini oshirishlari zarur.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI

Kreativ salohiyatni rivojlantirishda pedagogik yondashuvlar ham muhim ahamiyatga ega. O'qituvchilar o'z darslarida muammoli ta'lim, loyiha asosida o'qitish va ijodiy metodlarni qo'llashlari kerak. Bunday yondashuvlar o'quvchilarning muammolarni hal qilish qobiliyatlarini oshirishga yordam beradi. O'qituvchilar o'quvchilarning ijodiy fikrlashlarini rag'batlantirish uchun savollar berishlari, ularni muammolarni hal qilishga undashlari va o'z g'oyalarini erkin ifoda etishlariga imkon berishlari zarur. Bu jarayonda o'qituvchilar o'zlarining tajribalarini va ijodiy g'oyalarini o'quvchilarga yetkazishlari muhimdir. Kreativ salohiyatni rivojlantirish uchun o'quv dasturlari va materiallari ham muhim rol o'ynaydi. O'quv dasturlari ijodiy fikrlashni rag'batlantiruvchi va o'quvchilarning qiziqishlarini hisobga olgan holda tuzilishi lozim. O'qituvchilar o'z darslarini qiziqarli va ijodiy qilish uchun turli xil o'quv materiallarini, resurslarni va texnologiyalarni qo'llashlari zarur. O'quv dasturlarida o'quvchilarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga qaratilgan vazifalar va loyihalar bo'lishi kerak. Bu o'quvchilarning o'z fikrlarini ifoda etishlariga, ijodiy g'oyalar ishlab chiqishlariga va mustaqil fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishlariga yordam beradi.

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Kreativ salohiyatni rivojlantirishda o'qituvchilarning shaxsiy rivojlanishi ham muhimdir. O'qituvchilar o'zlari uchun yangi bilimlar va ko'nikmalarni egallashlari, o'z ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishlari zarur. Bu uchun seminarlar, treninglar va master-klasslar tashkil etish, shuningdek, o'qituvchilarni o'zaro tajriba almashishga rag'batlantirish lozim. O'qituvchilarning shaxsiy rivojlanishi, ularning kreativ salohiyatini oshirishga yordam beradi. O'qituvchilar o'zlarining ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish uchun doimiy ravishda yangi bilimlar va ko'nikmalarni o'zlashtirishlari zarur. O'quvchilarning ijodiy faoliyatini qo'llab-quvvatlash, ularning kreativ salohiyatini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. O'qituvchilar o'quvchilarning ijodiy g'oyalarini hurmat qilishlari, ularni rag'batlantirishlari va o'z fikrlarini ifoda etishlariga imkon berishlari zarur. O'quvchilarning ijodiy ishlari, ularning o'z qobiliyatlarini namoyish etishlariga yordam beradi va ularning o'ziga bo'lgan ishonchini oshiradi. O'qituvchilar o'quvchilarning ijodiy faoliyatlarini qo'llab-quvvatlash orqali ularning kreativ salohiyatini rivojlantirishlari mumkin.[1]

Zamonaviy texnologiyalar kreativ salohiyatni rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. O'qituvchilarni tayyorlashda multimedia, onlayn resurslar va interaktiv platformalardan foydalanish o'quv jarayonini yanada qiziqarli va samarali qiladi. Texnologiyalar orqali

o'qituvchilar o'z ijodiy g'oyalarini amalga oshirishlari, yangi metodlarni sinab ko'rishlari va o'quvchilarning qiziqishlarini oshirishlari mumkin. Bu, o'z navbatida, bo'lajak o'qituvchilarning kreativ salohiyatini rivojlantirishga yordam beradi. O'quv jarayonida texnologiyalardan foydalanish, o'quvchilarning o'qishga bo'lgan qiziqishini oshiradi va ijodiy fikrlashlarini rivojlantiradi.[2]

Kreativ salohiyatni rivojlantirishda o'qituvchilarni rag'batlantirish muhim ahamiyatga ega. O'qituvchilarni ijodiy faoliyatlarga jalb qilish, ularni yangi g'oyalar ishlab chiqishga undash va muvaffaqiyatlarini e'tirof etish orqali ularning motivatsiyasini oshirish mumkin. O'qituvchilarni kreativ faoliyatlarga jalb qilish, ularning ijodiy salohiyatini rivojlantirishga yordam beradi. O'qituvchilar o'zlarining ijodiy g'oyalarini amalga oshirishda qo'llab-quvvatlanishi, ularning o'z qobiliyatlariga ishonch hosil qilishlariga yordam beradi. Kreativ salohiyatni rivojlantirishda ijtimoiy va madaniy kontekst ham muhim ahamiyatga ega. O'qituvchilar o'z o'quvchilarining madaniyati, an'analari va ijtimoiy muhitini hisobga olishlari zarur. Bu o'qituvchilarga o'quvchilarning qiziqishlariga mos darslar tashkil etish va ijodiy yondashuvlarni qo'llash imkonini beradi. Ijtimoiy va madaniy kontekstni hisobga olish, o'quvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirishga yordam beradi va ularning o'zligini anglashlariga xizmat qiladi. O'qituvchilar va o'quvchilar o'rtasidagi samarali muloqot, kreativ salohiyatni rivojlantirishda muhim omil hisoblanadi. [3]

O'qituvchilar o'quvchilarning fikrlarini, g'oyalarini va his-tuyg'ularini tinglashlari, ularni hurmat qilishlari va fikr almashishlari zarur. Muloqot jarayonida o'qituvchilar o'quvchilarning ijodiy fikrlashlarini rag'batlantirishga yordam beradigan savollar berishlari, ularga o'z g'oyalarini ifoda etishlariga imkon berishlari muhimdir. Bu jarayon o'quvchilarning ijodiy salohiyatini rivojlantirishga xizmat qiladi va ularning o'z fikrlarini erkin ifoda etishlariga yordam beradi. Kreativ salohiyatni rivojlantirish jarayonida o'quvchilarning ijodiy faoliyatlarini baholash muhimdir. O'qituvchilar o'quvchilarning ijodiy ishlarini baholashda an'anaviy baholash usullaridan tashqari, ijodiy yondashuvlarni qo'llashlari zarur. Masalan, o'quvchilarning ijodiy loyihalarini, guruh ishlarini va individual ishlarini baholashda kreativlik, innovatsion yondashuvlar va muammolarni hal qilish qobiliyatlarini hisobga olish lozim. Bu o'quvchilarning ijodiy salohiyatini rivojlantirishga yordam beradi va ularning o'z qobiliyatlariga bo'lgan ishonchini oshiradi.[4]

XULOSA

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kreativ salohiyatni rivojlantirish uchun zarur shart-sharoitlar ta'lim muassasalarida, pedagogik yondashuvlar, o'quv dasturlari va metodikalar, shuningdek, o'qituvchilarning shaxsiy rivojlanishi va kreativ muhit yaratishda mujassamdir. Ushbu shart-sharoitlarni yaratish orqali bo'lajak o'qituvchilar o'z ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishlari va o'quv jarayonida innovatsion yondashuvlarni amalga oshirishlari mumkin. Kreativ salohiyatni rivojlantirish, nafaqat o'qituvchilarning shaxsiy rivojlanishiga, balki ta'lim sifatini oshirishga ham xizmat qiladi. O'qituvchilarning kreativ salohiyatini oshirish, ta'lim jarayonining samaradorligini oshiradi va o'quvchilarning ijodiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi. Shunday qilib, kreativlikni

rivojlantirish ta'lim tizimining muhim jihatlaridan biri bo'lib, bu jarayonni amalga oshirish uchun barcha shart-sharoitlarni yaratish zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Abdukadirov, A. (2020). Creativity and innovative approaches in education. Tashkent: Ministry of Higher and Secondary Special Education of the Republic of Uzbekistan.
2. Kholmiraeva, N. (2021). Ways to increase the creative potential of teachers. Samarkand: Samarkand State University.
3. Karimova, D. (2019). Creative thinking and education: theoretical and practical aspects. Bukhara: Bukhara State University.
4. Akhmedov M. (2022). Use of creative methods in the educational process. Tashkent: State Pedagogical University of Uzbekistan.
5. Muradov, R. (2023). Innovative approaches in primary education. Fergana: Fergana State University.
6. Sattorova, Z. (2020). Creative approaches to teacher training. Nukus: Karakalpakstan State University.
7. Yusupov, A. (2021). Development of creativity and creative abilities in education. Andijan: Andijan State University.
8. Rasulova, S. (2022). Modern technologies in the development of creative potential of teachers. Tashkent: Pedagogical Institute of the Republic of Uzbekistan.